

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO FINACIJA

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
POSEBNOM POREZU NA DUHANSKE PROIZVODE, S KONAČNIM
PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, prosinac 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA DUHANSKE PROIZVODE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posebnom porezu na duhanske proizvode sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom:

U hrvatskom porezno-pravnom sustavu, materija posebnih poreza na duhanske proizvode regulirana je Zakonom o posebnom porezu na duhanske proizvode („Narodne novine“, br. 51/94, 56/95, 67/99, 105/99, 55/00, 107/01, 95/04). Navedenim Zakonom uređeno je oporezivanje duhanskih proizvoda koji se proizvode i prodaju u Republici Hrvatskoj, te koji se uvoze u carinsko područje Republike Hrvatske.

Člankom 8. i člankom 9. Zakona o posebnom porezu na duhanske proizvode definirani su porezna osnovica i visina posebnog poreza na duhanske proizvode.

Prema članku 8. točka 1. porezna osnovica posebnog poreza na cigarete je paketić od 20 komada cigareta dužine 120 mm (+ - 2 mm) a visina posebnog poreza definirana je člankom 9. stavak 1. različita je i ovisi o skupini cigareta definiranoj Zakonom o duhanu. Navedeni iznosi se smanjuju ili povećavaju, ovisno o tome ima li u paketiću više ili manje od 20 komada cigareta, te imaju li dužinu veću od 120 mm.

U Hrvatskoj sada postoje tri skupine cigareta (A, B i C) i za svaku je skupinu propisan specifičan iznos posebnog poreza i on nije isti za sve tri skupine cigareta, dok zemlje članice imaju praksu razvrstavanja cigareta u samo jednu skupinu. Razvrstavanje cigareta u određene skupine vrši ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede sukladno Zakonu o duhanu (NN broj 69/99) i Pravilniku o obradi duhana, proizvodnji i markama duhanskih proizvoda (NN broj 69/06).

Važećim Zakonom o posebnom porezu na duhanske proizvode, visina posebnog poreza na cigarete iznosi:

SKUPINA CIGARETA		Iznos posebnog poreza (kn)
Skupina A (popularna skupina)		5,50kn/0.75€ po paketiću od 20 kom
Skupina B (standardna skupina)		6,40kn/0.88€ po paketiću od 20 kom.
Skupina C (ekstra skupina)		10,90kn/1,49€ po paketiću od 20 kom.

Oporezivanje duhanskih proizvoda trošarinama, regulirano je slijedećim Direktivama:

- Direktiva Vijeća 92/79/EEZ od 19. listopada 1992. o ujednačavanju poreza na cigarete
- Direktiva Vijeća 92/80/EEZ od 19. listopada 1992. o ujednačavanju poreza na duhanske proizvode različite od cigareta
- Direktiva Vijeća 95/59/EZ od 27. studenog 1995. o porezima koji nisu porez na promet kojom se određuje potrošnja duhanskih proizvoda
- Direktiva Vijeća 2002/10/EZ od 12. veljače 2002. koja izmjenjuje i dopunjuje Direktive 92/79/EEZ, 92/80/EEZ i 95/59/EZ a u svezi strukture i stopa trošarine koje se primjenjuju na duhanske proizvode

Budući da način obračuna posebnih poreza temeljen na važećem sustavu oporezivanja nije usklađen s pravnom stečevinom EU glede oporezivanja cigareta, Republika Hrvatska ovim prijedlogom izmjena i dopuna Zakona uvodi europski trošarinski sustav oporezivanja cigareta, po kojem je trošarinska osnovica 1000 komada cigareta i maloprodajna cijena cigareta, a posebni porez se iskazuje kao dvokomponentno oporezivanje koji čini specifični posebni porez određen u iznosu za 1000 komada i proporcionalni posebni porez određen u postotku od maloprodajne cijene cigareta, te se na taj način djelomično usklađujemo s gore navedenim Direktivama kojima se uređuju sustavi oporezivanja cigareta trošarinama odnosno posebnim porezima.

Također postojeći sustav različitog poreznog tretmana cigareta razvrstanih po skupinama izaziva dvojbe u kršenje članka 34. stavak 1. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanje, budući da europski sustav oporezivanja cigareta trošarinama nema praksu različitog poreznog tretmana cigareta po skupinama, već se na sve vrste cigareta primjenjuje isti princip i stopa oporezivanja, ovisno o njihovoj maloprodajnoj cijeni.

Nastala je, dakle potreba da se donese Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posebnom porezu na duhanske proizvode, kako bi se u ovoj fazi usklađivanja hrvatskoga zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, udovoljilo temeljnim načelima oporezivanja cigareta, što je uostalom i primarni zahtjev EK.

U cilju postupnog usklađivanja hrvatskog zakonodavstva, s europskim trošarinskim zakonodavstvom, u dijelu oporezivanja cigareta, odredbama ovoga Zakona predlaže se slijedeće:

- promjena važeće porezne osnovice: paketić od 20 komada cigareta dužine 120 mm (+ - 2mm) na poreznu osnovicu koju čini 1000 komada cigareta, te uvođenje nove porezne osnovice koju čini maloprodajna cijena cigareta,
- uvođenje dodatnog proporcionalnog posebnog poreza koji bi se obračunavao na novo uvedenu poreznu osnovicu, odnosno na maloprodajnu cijenu cigareta, te
- postupno ukidanje različitog trošarinskog opterećenja skupina cigareta (posebnog poreza na cigarete) i to na način da se od 1. siječnja 2009. razlika poreznog opterećenja između skupine A,B i C smanjuje za 50 %, a od 1. siječnja 2010. razlika između skupina glede trošarinskog (posebnog poreza) opterećenja više neće postojati.

Nastavno iznijetome obračun posebnoga poreza na cigarete u Zakonu koji se predlaže, iskazuje se kao kombinirano oporezivanje koje čini specifični posebni porez propisan u određenom iznosu za 1000 komada cigareta i proporcionalni posebni porez propisan u

određenom postotku od maloprodajne cijene cigareta. Ovakav način oporezivanja cigareta u skladu je s pravnom stečevinom EU.

III. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temeljem članka 161. stavak 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora po hitnome postupku donose se zakoni koji se usklađuju s propisima Europske unije ako to zatraži predlagatelj.

Predlaže se donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku budući se istim započinje usklađivanje hrvatskog trošarinskog sustava sa trošarinskim sustavom Europske unije.

Usklađivanje trošarinskog zakonodavstva Republike Hrvatske sa trošarinskim zakonodavstvom Europske unije jedna je od obveza preuzetih u Poglavlju 16 „Oporezivanje“, kao i u Pregovaračkom stajalištu za spomenuto poglavlje.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA DUHANSKE PROIZVODE**

Članak 1.

U Zakonu o posebnom porezu na duhanske proizvode („Narodne novine“, broj 51/94, 56/95, 67/99, 105/99, 55/00, 107/01 i 95/04) u članku 8. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. za cigarete – 1.000 komada cigareta dužine 9 cm bez usnika ili filtra i maloprodajna cijena cigareta,“

Članak 2.

U članku 9. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Posebni porez na cigarete plaća se kao dvokomponentni posebni porez i to kao specifični posebni porez propisan u određenom iznosu za količinu od 1.000 komada cigareta i kao proporcionalni posebni porez propisan u određenom postotku od maloprodajne cijene cigareta i to kako slijedi:

1. na cigarete skupine A:

- specifični posebni porez 175,00 kn za 1000 komada cigareta,
- proporcionalni posebni porez 30% od maloprodajne cijene.

2. na cigarete skupine B:

- specifični posebni porez 197,50 kn za 1000 komada cigareta,
- proporcionalni posebni porez 30% od maloprodajne cijene.

3. na cigarete skupine C:

- specifični posebni porez 310,00 kn za 1000 komada cigareta,
- proporcionalni posebni porez 30% od maloprodajne cijene.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Posebni porez na cigarete iz stavka 1. ovog članka, od 1. siječnja 2010. godine na cigarete skupine A, B i C plaća se kako slijedi:

- specifični posebni porez 225,00 kn za 1000 komada cigareta,
- proporcionalni posebni porez 30% od maloprodajne cijene.“

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 3., koji postaje stavak 4., mijenja se i glasi:

„(4) Iznosi posebnog poreza na cigarete iz stavka 1. i 2. ovoga članka povećavaju se ako je dužina cigarete bez filtra ili usnika veća od 9 cm, s time da se broj cigareta za izračun specifičnog posebnog poreza na cigarete, utvrđuje tako da se dužina smotuljka duhana podijeli sa brojem 9 i dobiveni iznos zaokruži na prvi cijeli, veći broj.“

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 5., brojka „2.“ zamjenjuje se brojkom „3.“.

Članak 3.

Ovaj Zakon objavljuje se u „Narodnim novinama“ a stupa na snagu 01.01.2009. godine.

VI. OBRAZLOŽENJE ODREDBA PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA DUHANSKE PROIZVODE S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

Uz članak 1. i 2.

Sukladno Direktivi 95/59/EZ i 92/79/EEZ, predloženim izmjenama i dopunama Zakona u nacionalno trošarinsko zakonodavstvo uvodi se nova porezna osnovica za obračun posebnog poreza na cigarete koju čine dvije komponente i to: 1000 komada cigareta i maloprodajna cijena cigareta.

Slijedom toga, propisuje se plaćanje posebnog poreza na cigarete kojeg čini specifični porez određen u iznosu za 1000 komada cigareta i proporcionalni porez određen u postotku od maloprodajne cijene cigareta, i to za svaku skupinu cigareta posebno.

Obzirom da europsko trošarinsko zakonodavstvo definira dužinu cigareta na 9 cm, izuzimajući filter ili usnik, utvrđuje se način određivanja broja cigareta za koje se izračunava specifična trošarina i to tako da se dužina smotuljka podijeli s 9 i dobiveni decimalni broj zaokruži na slijedeći, cijeli veći broj.

Zakonom se predlažu iznosi specifičnih posebnih poreza i stope proporcionalnih posebnih poreza i to na način da se od 01. siječnja 2009. ukidaju razlike poreznog opterećenja između skupina cigareta A, B, i C za 50%, a od 01. siječnja 2010. godine, razlika u poreznom opterećenju trošarinama između skupina u potpunosti se ukida.

Uz članak 3.

Propisuje se dan stupanja na snagu Zakona.

VII. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA O POSEBNOM POREZU NA DUHANSKE PROIZVODE («NARODNE NOVINE», br. 51/94, 56/95, 67/99, 105/99, 55/00, 107/01 i 95/04) KOJE SE MIJENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 8.

Porezna osnovica posebnog poreza jest:

1. za cigarete – paketić od 20 komada cigareta dužine 120 mm (+ – 2 mm),
2. za duhan – 1.000 grama,
3. za cigare – komad,
4. za cigarilose – paketić od 20 komada.

Članak 9.

(1) Posebni porez na cigarete plaća se:

1. na cigarete skupine A
(popularna skupina) 5,50 kuna,
2. na cigarete skupine B
(standardna skupina) 6,40 kuna,
3. na cigarete skupine C
(ekstra skupina) 10,90 kuna.

(2) Posebni porez na ostale duhanske proizvode plaća se:

1. na duhan iz članka 5. stavka 1. točke 2. i 3. 38,00 kuna,
2. na cigare 1,10 kuna,
3. na cigarilose 4,40 kuna.

(3) Iznosi iz stavka 1. ovoga članka smanjuju se ili povećavaju ovisno o tome je li u paketiću manje ili više od 20 komada cigareta te imaju li dužinu veću od 120 mm.

(4) Iznosi iz stavka 2. ovoga članka smanjuju se ili povećavaju ovisno o težini duhana te nalazi li se u paketiću jedna ili više cigara ili manje ili više od 20 komada cigarilosa.

